

NOVÁ EPICKÁ SCI-FI SÉRIA OD KULTOVÉHO AUTORA

BRANDON
SANDERSON

KADĚTI
MEDZI HVIEZDAMI

KADĒTI

BRANDON SANDERSON

Je autorom týchto kníh:

séria Ritmatik

RITMATIK

séria Pomstitelia

METALURG

PYRO

KATASTROFA

séria Medzi hviezdami

KADETI

BRANDON
SANDERSON

KADĚTI
MEDZI HVIEZDAMI

Preložila Ivana Cingelová

slovar

Copyright © 2018 by Dragonsteel Entertainment, LLC
Text copyright © 2018 by Dragonsteel Entertainment, LLC
Jacket art copyright © 2018 by Sam Green
Map and interior illustrations copyright © 2018 by Dragonsteel
Entertainment, LLC
Translation © Ivana Cingelová 2022
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2022

ISBN 978-80-556-5648-9

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu
Brandon Sanderson: Skyward Series, Book 1 – Skyward,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Delacorte Press,
an imprint of Random House Children's Books,
a division of Penguin Random House LLC, New York,
preložila Ivana Cingelová.
Zodpovedná redaktorka Eva Piarová
Editorka Dana Brežňanová
Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava
v roku 2022.

Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava
Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.sk

Pre Karen Ahlstrom,
čo ráta všetky dni,
na ktoré ja zabúdam

Základňa
Alta

Spojené jaskyne Nezlomných

Pod základňou Alta

Verejný výťah

Súkromný výťah

Spensina
jaskyňa

Plodnosťná
jaskyňa →

← Vici

Magmatická

Podzemná rieka

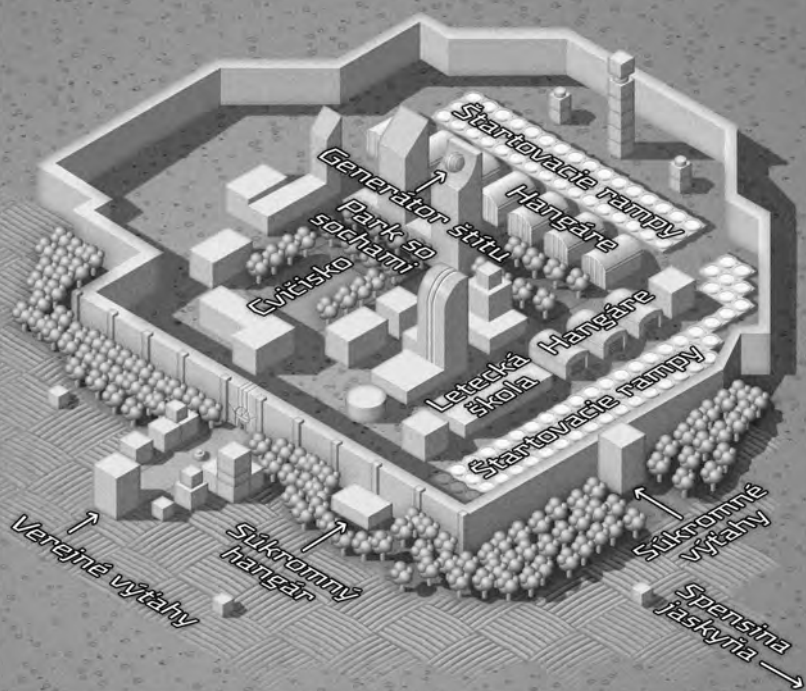
Hlboké jaskyne

Hradská jaskyňa

Magmatická žila

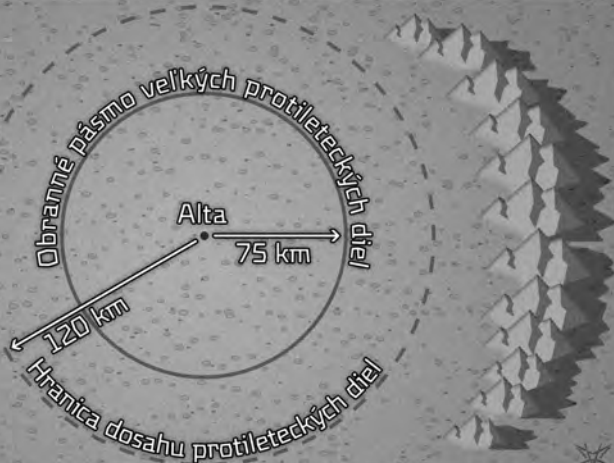

Alta

Obranné pásmo

Základne Alta

PROLÓG

Na povrch vychádzali len blázni. Vystavovať sa takému nebezpečenstvu je hlúpe, vravievala vždy mama. Nielenže z pásma sutín takmer neustále padali trosky, navyše ste nikdy nevedeli, kedy zaútočia krellovia.

Môj otec, prirodzene, vystupoval na povrch v podstate každý deň – musel, keďže bol pilot. Mama ho preto zrejme pokladala za *mimoriadne* bláznivého, ale podľa mňa bol *mimoriadne odvážny*.

Aj tak ma však prekvapilo, keď po rokoch počúvania mojich prosieb konečne súhlasil, že ma vezme hore.

Mala som sedem rokov, hoci v duchu som sa pokladala za totálne dospelú a absolútne sebestačnú. Ponáhľala som sa za otcom s lampášom, ktorý osvetľoval jaskyňu plnú sutín. Skaly v tuneli boli polámané a popraskané, pravdepodobne následkom krellského bombardovania, ktoré som dole poznala v podobe rachotiacich tanierov či pohojdávajúcich sa svetiel.

Namiesto polámaných skál som si predstavovala polámané telá svojich nepriateľov, ich roztrieštené kosti a ruky, ktoré rozochvene dvíhajú v márnom geste *totálnej a definitívnej porážky*.

Bola som veľmi zvláštne dievčatko.

Dobehla som otca, ktorý sa obzrel a usmial. Mal ten *najúžasnejší* úsmev na svete, taký sebedomý, akoby sa nikdy netrápil tým, čo o ňom ľudia vravia. Nikdy sa netrápil tým, že je iný alebo nezapadá.

No na druhej strane, prečo by sa tým vôbec trápil? *Všetci* ho mali radi. Dokonca aj tí, ktorí neznášali zmrzlinu a neradi sa mečovali – napríklad umrnčaný Rodge McCaffrey.

Otec ma vzal za ruku a ukázal nahor. „Teraz to bude trochu náročné. Zdvihnem ťa.“

„Zvládnem to sama,“ vyhlásila som a striasla jeho ruku. Bola som veľká. Sama som si zbalila batoh *a ešte aj* nechala doma Krvilača, svojho plyšového medveďa. Plyšové medvede boli pre deti, aj keď ste tomu svojmu vyrobili repliku energetického brnenia z kúskov porcelánu zviazaných špagátom.

Svoju hračkársku hviezdnu stíhačku som, samozrejme, mala so sebou. Nebola som hlúpa. Čo keby na nás zaútočili krellovia, odrezali by nám bombardovaním ústupovú cestu a my by sme sa museli po zvyšok života pretĺkať v pustatine ďaleko od akejkoľvek spoločnosti či civilizácie?

Každé dievča potrebuje mať svoju hračkársku hviezdnu stíhačku vždy so sebou, pre istotu.

Podala som svoj batoh otcovi a pozrela sa na prasklinu v skalách. Na tej diere nad nami bolo niečo... zvláštne. Prechádzalo ňou neprirodzené svetlo, celkom iné ako jemná žiara našich lampášov.

Povrch... obloha! Usmiala som sa a začala som sa štverať hore strmým svahom z trosiek a skál. Šmykli sa mi ruky a škrabla som sa o niečo ostré, ale nerozplakala som sa. Dcéry pilotov *neplačú.*

Mala som pocit, akoby bola prasklina v jaskynnom strope vzdialená sto metrov. Štvalo ma, že som krpatá. Onedlho budem taká vysoká ako otec. Konečne nebudem najmenšia zo všetkých. Všetkým sa vysmejem z takej výšky, že budú musieť uznať, aká som veľká.

S tichým zavrčaním som sa vyštverala na skalú. Na ďalší úchyt som nedočiahla. Zhládela som sa naň. Potom som odhodlane skočila. Ako správna Nezlomná som mala srdce hviezdodraha.

Ale zároveň som mala telo sedemročného dievčaťa. Takže som o dobrého pol metra minula.

Ešte než som sa skotúlala dole, zachytila ma silná ruka. Otec sa uchechtol. Zozadu ma držal za kombinézu, ktorú som pomalovala fixkami, aby vyzerala ako jeho letecká uniforma. Dokonca som si vľavo na srdce nakreslila odznak, aký nosil on –

odznak pilota. Mal tvar malej hviezdnej stíhačky, pod ktorou sa nachádzalo niekoľko čiar.

Otec ma zdvihol k sebe, potom vystrel voľnú ruku a aktivoval svoj svetlopoj. Zariadenie vyzeralo ako kovový náramok, ale keď ho ťuknutím dvoch prstov o dľaň zapol, obrúčka sa žeravo rozžiarila. Dotkol sa kameňa nad sebou, a keď ruku odtiahol, od skaly sa tiahla hrubá svetelná čiara pripomínajúca ligotavé lano. Druhý koniec mi pohodlne omotal popod pazuchy a potom ho odpojil od náramku. Žiara zmizla, ale svetielkujúce lano tam ostalo a pútal ma ku skale.

Vždy som si myslela, že svetlospoje budú na dotyk páliť, ale len hriali. Ako objatie.

„No dobre, Skrutka,“ oslovil ma mojou prezývkou. „Skús to znova.“

„Toto *nepotrebujem*,“ zašomrala som a zaťahala za bezpečnostné lano.

„Urob svojmu ustráchanému otcovi radosť.“

„Ustráchanému? Ty nemáš strach z ničoho. Bojuješ s *krellmi*.“

Zasmial sa. „Radšej by som čelil stovke krellských lodí, ako ísť na oči tvojej mame, keď ťa domov privediem so zlomenou rukou, maličká.“

„*Nie som maličká*. A ak si zlomím ruku, môžeš ma tu nechať, kým sa mi nezahojí. Budem bojovať s jaskynnými príšerami, zdivočiem, budem nosiť ich kožušiny a...“

„Lez,“ prikázal, stále s úsmevom. „S jaskynnými príšerami môžeš bojovať inokedy, aj keď myslím, že nájdeš iba také s dlhými chvostami a zajačími zubami.“

Musela som uznať, že svetelné lano pomáhalo. Mohla som sa ním istiť. Dorazili sme k praskline a otec najprv vytlačil hore mňa. Chytila som sa okraja, vyštverala sa z jaskýň a prvý raz v živote vyšla na povrch.

Bol taký *otvorený*.

Vyvalovala som oči, stála tam a hľadela na... na nič. Len... len... *výška*. Žiaden strop. Žiadne steny. Vždy som si povrch predstavovala ako vážne, vážne veľkú jaskyňu. Ale bolo v ňom oveľa viac a zároveň oveľa menej.

Vau.

Otec sa vyštveral za mnou a oprášil si leteckú uniformu. Pozrela som naňho a potom späť na oblohu. Na tvári sa mi rozlial široký úsmev.

„Nebojíš sa?“ spýtal sa.

Prebodla som ho pohľadom.

„Prepáč,“ uchechtol sa. „Nesprávne slovo. Ide len o to, že mnohých ľudí obloha desí, Spensa.“

„Je nádherná,“ zašepkala som s pohľadom upretým do širokánskej ničoty, do vzduchu, ktorý sa rozprestieral v nekonečnej sivote strácajúcej sa v čiernej.

Povrch bol oveľa svetlejší, ako som si predstavovala. Našu planétu, Detritus, chránilo niekoľko obrovských vrstiev starobylých vesmírnych sutín. Odpadu, ktorý si poletoval *vysoke* nad nami na oblohe, *vo vesmíre*. Vraký vesmírnych staníc, kolosálne kovové štíty, staré kusy kovu veľké ako hory – v toľkých vrstvách, akoby okolo planéty lietala jej rozbitá škrupinka.

Nič z toho sme nevyrobili my. Havarovali sme tu, keď bola moja stará mama ešte dieťa, a už vtedy to boli len kusy šrotu. Niektoré z nich však stále fungovali. Napríklad na spodnej vrstve – tej najbližšie k planéte – žiarili obrovské obdĺžniky. Už som o nich počula. Svetlíky: obrovské lietajúce svetlá, ktoré planétu osvetľovali a zohrievali.

Vraj sa tam nachádzala aj kopa menšieho haraburdia, predovšetkým v najnižšej vrstve. Prižmúrila som oči, snažila sa niečo rozoznať, ale vesmír bol príliš ďaleko. Až na dva neďaleké svetlíky – z ktorých ani jeden nebol priamo nad nami – som hore v sivote videla iba nejasné obrisy. Svetlejšie trosky a tmavšie trosky.

„Krellovia žijú tam hore?“ spýtala som sa. „Za sutinovým poľom?“

„Áno,“ prisvedčil otec. „Pri útokoch prelietavajú cez medzery medzi vrstvami.“

„Podľa čoho nás nájdú?“ vyzvedala som. „Tu hore je *tolko* miesta.“ Svet bol oveľa väčší, ako som si v jaskyniach dole predstavovala.

„Nejako dokážu vycítiť, keď sa ľudia zhromaždia na jednom mieste,“ vysvetlil otec. „Vždy, keď populácia niektorej jaskyne príliš narastie, prídu krellovia a zbombardujú ju.“

Pred niekoľkými desaťročiami sme boli flotilou vesmírnych plavidiel. Krellovia nás sem prenasledovali, my sme tu havarovali a museli sme sa v záujme prežitia rozdeliť. Teraz sme žili v klanoch, ktorých rodové línie sa tiahli k posádkam lodí z bývalej flotily.

Starká mi o tom veľakrát rozprávala. Už sedemdesiat rokov sme žili na Detrituse, putovali ako nomádske klany po jaskyniach a báli sa spojiť. Až doteraz. Teraz sme začali stavať hviezdne stíhačky a vybudovali si na povrchu skrytú základňu. Začínali sme vzdorovať.

„Kde je základňa Alta?“ spýtala som sa. „Vravel si, že vyjdeme na povrch pri nej. Je tam?“ Ukázala som na niekoľko podozrivých skál. „Je tam, však? Chcem sa ísť pozrieť na stíhačky.“

Otec sa zohol, otočil ma asi o deväťdesiat stupňov a potom ukázal. „Tam.“

„Kde?“ Prechádzala som pohľadom po povrchu, ktorý bol prakticky samý modrosivý prach, skaly a krátery po popadajúcich troskách z pásma sutín. „Nič nevidím.“

„O to ide, Spensa. Musíme sa skrývať.“

„Ale veď s nimi bojujete, nie? Nezistia časom, odkiaľ stíhačky vylietavajú? Prečo základňu nepresuniete?“

„Musíme ju mať tu, nad Magmatickou. To je tá veľká jaskyňa, ktorú som ti ukázal minulý týždeň.“

„Tá so všetkými tými strojmi?“

Prikývol. „Vybudovali sme v nej továrne, vďaka ktorým môžeme stavať vesmírne lode. Musíme sa zdržiavať v jej blízkosti, aby sme mohli stroje chrániť, ale lietame kamkoľvek, kam krellovia vpadnú, kamkoľvek, kam sa rozhodnú zhadzovať bomby.“

„Chránite aj iné klany?“

„Mne záleží len na *jednom* klane: ľudstve. Než sme tu havarovali, boli sme všetci súčasťou tej istej flotily – a všetky

kočovné klany si na to jedného dňa spomenú. Prídu, keď ich zavoláme. Spojíme sa, založíme mesto a znova vybudujeme civilizáciu.“

„Nezhodia krellovia bomby aj na ňu?“ spýtala som sa, ale on ešte ani nestihol odpovedať a už som mu skočila do reči: „Nie. Nie, ak budeme dosť silní. Nie, ak sa im postavíme na odpor.“

Usmial sa.

„Budem mať svoju vlastnú loď,“ vyhlásila som. „Budem ju pilotovať presne ako ty. A potom si zo mňa nikto v klane nebude uťahovať, pretože budem *silnejšia* ako všetci ostatní.“

Otec na mňa chvíľu hľadel, kým znova prehovoril. „To *preto* sa chceš stať pilotkou?“

„Pilotom nemôžeš povedať, že sú krpatí,“ vysvetlila som. „Nikto si nebude myslieť, že som divná, a nikto ma nebude hrešiť, keď sa budem biť, pretože budem mať *za úlohu* biť sa s krellmi. Nikto sa mi nebude posmievat a všetci ma budú mať radi.“

Tak ako majú radi teba, pomyslela som si.

Vtedy ma otec z nejakého hlúpeho dôvodu objal, hoci som hovorila pravdu. Ale objatie som mu opätovala, pretože rodičia majú také veci radi. Navyše, bolo príjemné, že som niekoho mohla zovrieť v náručí. Možno som nemala nechať Krvilača doma.

Otec zalapal po dychu a mne napadlo, či neplače, no nebolo to tak. „Skrutka!“ zvolal a ukázal k oblohe. „Pozri!“

Opäť ma ohromilo, aká je široká. Bola *OBROVSKÁ*.

Otec ukazoval na niečo konkrétne. Prižmúrila som oči a všimla si, že časť sivočiernej oblohy je tmavšia ako zvyšok. Že by diera vo vrstvách sutín?

V tej chvíli som zbadala nekonečno. Uvedomila som si, že sa trasím, akoby naokolo dopadla miliarda meteoritov. Videľa som samotný vesmír s malilinkými bielymi bodkami, inými ako svetlíky. Ligotali sa a zdalo sa, že sú veľmi, veľmi ďaleko.

„Čo je to za svetlá?“ zašepkala som.

„Hviezdy,“ odpovedal. „Lietam až k sutinám, ale prakticky nikdy cez ne nevidím. Je ich priveľa. Vždy som však premýšľal, či by som dokázal vyletieť až k hviezdám.“

V hlase mu znel úžas, tón, aký som uňho nikdy predtým nepočula.

„To preto... to preto lietaš?“ spýtala som sa.

Otcovi nezáležalo na chvále, ktorou ho zahŕňali ostatní členovia klanu. Napodiv sa zdalo, že ho to *zahanbuje*.

„Kedysi sme žili tam, medzi hviezdami,“ zašepkal. „Patríme tam, nie do jaskýň. Deti, ktoré si z teba uťahujú, sú na tomto kuse kameňa uväznené. Žijú ako kamene, myslia ako kamene. Ty upri zrak k niečomu vyššiemu. K niečomu veľkolepejšiemu.“

Sutiny sa pohli a diera sa pomaly zmenšovala, až kým som cez ňu videla len jedinú hviezdu, ktorá bola žiarivejšia ako ostatné.

„Siahni k hviezdám, Spensa,“ povedal.

Jedného dňa sa *stanem* pilotkou. Vyletím tam hore a budem bojovať. Dúfala som len v to, že otec nechá pár krellov aj mne.

Privrela som oči, keď sa na nebi niečo zableslo. Jedna z trosiek v diaľke pri vstupe do atmosféry ostro zažiarila. Potom spadla ďalšia a ďalšia. Potom celé tucty.

Otec sa zamračil a siahol po svojej vysielacke – supermodernej technológii, ktorú dostávali iba piloti. Zdvihol si hranatý prístroj k ústam. „Tu Stíhač,“ povedal. „Som na povrchu. Vidím pri Alte padať trosky.“

„Už sme si ich všimli, Stíhač,“ odpovedal z vysielacky ženský hlas. „Dostávame hlásenia z radarov a... *Dorakiet*. Sú to krellovia.“

„Ku ktorej jaskyni miera?“ spýtal sa otec.

„Mieria... Stíhač, miera k nám. Letia priamo k Magmatickej. Hviezdy nám pomáhajte. Našli základňu!“

Otec spustil ruku s vysielackou.

„Pozorujeme veľký krellský prienik,“ vravel ženský hlas ďalej. „Všetkým jednotkám, toto je pohotovosť. *Extrémne veľká skupina krellov narušila sutinové pole*. Všetci bojovníci, hláste sa. Útočia na Altu!“

Otec ma chytil za ruku. „Odvediem ťa domov.“

„Potrebujú ťa!“ zvolala som. „Musíš ísť bojovať!“

„Musím ťa odviešť...“

„Viem sa vrátiť aj sama. Išli sme celý čas len rovno.“

Otec znova vrhol pohľad k sutinám. „Stíhač!“ ozval sa cez vysielачku ďalší hlas. „Si tam, Stíhač?“

„Miešanec?“ povedal otec, prepol páčku a zdvihol vysielачku. „Som hore na povrchu.“

„Potrebujem, aby si preplieskal Breha a Skokanku. Vraviam, že musíme utiecť.“

Otec ticho zanadával a prehodil na vysielачke ďalšiu páčku. Ozval sa z nej hlas. „... ešte nie sme pripravení na otvorený konflikt. Bude to náš koniec.“

„Nie,“ povedala ďalšia žena. „Musíme sa im postaviť a bojovať.“

Naraz sa ozval tucet hlasov.

„Železná päšť má pravdu,“ povedal otec do vysielачky a – prekvapivo – všetky hlasy stíchli.

„Ak im dovoľíme zbombardovať Magmatickú, prideme o aparaturu,“ pokračoval môj otec. „Prideme o továrne. Prideme o všetko. Ak ešte niekedy chceme znova vybudovať civilizáciu, ak ešte niekedy chceme znova vybudovať svet, musíme sa im postaviť!“

Čakala som, ticho, so zadržaným dychom, dúfajúc, že ma zabudne poslať preč. Z vidiny bitky sa mi podlamovali kolená, ale stále som ju túžila sledovať.

„Budeme bojovať,“ vyhlásila tá žena.

„Budeme bojovať,“ zopakoval Miešanec. Poznala som ho po mene, hoci sme sa nikdy nestretli. Lietal v dvojici s mojím otcom. „Meteory aby to vzali, toto bude paráda! Dám ti na frak, Stíhač! Len sleduj, koľkých zostrelím.“

Ten muž bol z predstavy, že vyrazí do bitky, nadšený, možno dokonca tak trochu prehnane. Okamžite sa mi zapáčil.

Otec váhal už iba chvíľu, kým si stiahol svetlospojový náramok a strčil mi ho do rúk. „Sľúb mi, že pôjdeš rovno domov.“

„Sľubujem.“

„Netúlaj sa.“

„Nebudem.“

Zdvihol vysielачku. „To ešte uvidíme, Miešanec. Letím do Alty. Stíhač končí.“

Rozbehol sa po prašnej zemi smerom, ktorým predtým ukázal. Potom zastal a otočil sa. Odopol si odznak a hodil ho – ako ligotajúci sa úlomok hviezd – mne, až potom pokračoval v behu k skrytej základni.

Samozrejme, že som svoj sľub okamžite porušila. Zliezla som do praskliny a skryla sa tam, zvierala otcov odznak a vyčkávala, až kým som nezbadala z Alty vyletieť priamo k oblohe hviezdne stíhačky. Zaostrila som na tmavé krellské lode, ktoré sa rútili na ne.

Napokon som výnimočne spravila rozumné rozhodnutie a povedala som si, že radšej otca poslúchnem. Pomocou svetlospoja som sa spustila do jaskyne, kde som si vzala batoh a zamierila do tunelov. Vravela som si, že ak sa poponáhľam, stihnem sa vrátiť k svojmu klanu a vypočuť si rozhlasové vysielanie o boji cez naše jediné klanové rádio.

Mýlila som sa. Cesta bola dlhšia, ako som si pamätala, a podarilo sa mi stratiť. Takže som sa tam túlala a predstavovala si veľkolepú bitku, ktorá sa tam hore odohrávala, zatiaľ čo sa môj otec vzoprel rozkazom a vydal sa pred nepriateľom na útek. Jeho vlastná letka ho za to zostrelila. Keď som dorazila domov, bitka bola vyhnaná, môj otec mŕtvy.

A zo mňa sa stala dcéra zbabelca.

PRVÁ ČASŤ